

IDUNN

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET

Stockholm, Iduns Tryckeri Aktieföretag

N:r 36 (351)

Fredagen den 7 september 1894.

7:de årg.

Prenumerationspris pr år:		Byrå:	Redaktör och utgivare:	Utgifningstid:	Annonspris:
Idun ensam	kr. 5:—	Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr.	FRITHIOF HELLBERG.	hvarje helgfri fredag.	35 öre pr nonpareillerad.
Iduns Modetidning jämte kolorerade planscher.....	4: 50	Allm. telef. 6147.	Träffas säkrast kl. 2—3.	Lösenummerpris 15 öre	För »Plattsökande» o. »Lediga platser»
Iduns Modet. utan kol. pl.	3:—	Prenumeration sker å alla postanstalter i riket.	Redaktionssekr.: J. Nordling.	(lösn:r endast för kompletteringar.)	25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv.
					Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.

Märta Eketrä.

Det namn, som här möter oss, har under de senaste dagarne legat på många läppar och öfverallt uttalats med känslor af saknad, kärlek och tacksamhet. Ty icke blott inom konungaborgen, äfven till mångt undangömdt hem och mångt glädjefattigt hjärta har bärarinnan där af fört solsken, tröst och evighetshopp. Vi äro ock förvissade, att Iduns läsare gärna skola stanna inför bilden af den ädla, högsinta kvinnan.

Märta Elisabet Margareta Eketrä, tillhörande en 1607 adlad ätt, var född i Stockholm den 4 november 1851. Hennes fader var dåvarande majoren vid Andra lifgardet, sedermera öfversten och chefen för Västmanlands regemente, kabinettskammarherren Johan Gabriel Eketrä, och modern Stanislas Margareta Tersmeden. Öfverste Eketrä hade varit kavaljer hos nuvarande konungen och hans bröder allt ifrån deras barndom och åtföljde dem äfven under studieåren i Upsala. Därunder stiftades mellan honom och de unga konungasönerna en vänskap, som bibehöll sig lifvet igenom. Den uppväxande dottern,

som sedermera blef sin drottningens vän och förtrogna, hade således från sin spädaste barndom insupit den kärlek till konungahuset, som blef betecknande för hennes kommande lif. Denna kärlek fann ock rik näring genom umgänget med »lilla Sessan», hvars vän och lekkamrat den jämnåriga Märta Eketrä tidigt blef. Och äfven sedan denna en dag stått brudtärna åt den furstliga barndomsvännen och sett henne draga bort till ett nytt fädernesland, bibehöll Danmarks kronprinsessa alljämt den tillgifvenhet hon som liten »Sessa» fattat för lekkamraten.

Märta Eketrä omtalas af dem, som den tiden stått henne nära, såsom ett ovanligt vackert och intagande barn med ett hurtigt och oförskräckt sinne. Sommarne tillbragte hon ofta hos morföräldrarne, baron Tersmedens, på det naturskönt belägna Rannäs bruk vid Kolbäcksån i Västmanland.

Snart följde emellertid på de första årens menlösa lekar skolärens arbete och id.

Kabinettskammarherre Eketrä hade blifvit chef för Västmanlands regemente och i denna egen-

O, hvad var min lefnads dolda mening?
Om jag gåtan tyda rätt förstätt:

Hvad mig mötte, sorg som fröjd, var godt,
Blott det tjänte till mitt hjärtas rening.

Charlotte Lindholm.

skap flyttat till chefsbostället Frövi, och döttrarna sattes i Natalia Andersons särdeles välrenommerade pension i Västerås. Den unga Märta utmärkte sig här för snabb uppfattning och ovanlig tankereda. Den kristliga anda, som rådde i skolan, synes ock hafva varit grundläggande för hennes karaktär och gifvit åt denna det drag af allvar, som utan att hämma den ungdomliga friskheten i sinnet, dock mer och mer utvecklade sig hos henne.

Då konung Oscar, minnesgod såsom alltid, strax efter sin tronbestigning skulle utse en hoffröken åt sin gemål, föll hans val helt naturligt på öfverste Eketrä's dotter, och att den 21-åriga fröken Märta var platsen vuxen, har den långa tid hon tillbragt såsom tjänstgörande vid drottningens hof ådagalagt.

Den lätthet, hvarmed hon satte sig in i de nya förhållandena, och den orubbliga plikttrohet, hvarmed hon utan alla självviska intressen och utan att bländas af den yttre glansen hängaf sig åt det kall, som nu tillkom henne, voro i hög grad ägnade att redan från början göra henne omtyckt och värderad vid hofvet. »Hon var som af naturen danad för denna plats,» säger en minnestecknare, hvars ord vi tillåta oss att anföra. »En harmonisk gestalt, nobla anletsdrag, hvilka liksom afspäglade det ädla sinnelaget, ett vinnande väsen och ett sympatiskt tillmöteskommande mot alla voro de yttre egenskaper, som först fångslade hos henne. Men af ännu större värde voro hos henne själen och hjärtats gåfvor. I sträfvanden för lidande medmänniskors väl var fröken Eketrä drottningens högra hand, outröttligt verksam och lika samvetsgrann som skarpsynt, då det gällde att skilja mellan verklig nöd och det bettleri, som står på gränsen till bedrägeri. I grundandet af välgörande inrättningar, liksom i vården af dem, stod hon troget vid drottningens sida, och denna kunde till henne öfverlämna en del af omsorgerna med fullt förtroende ej blott till hennes nit, utan också till hennes praktiska förstånd.»

Äfven i andra intressen stodo drottningen och hennes hoffröken hvarandra nära. I åskådningen af det högsta i lifvet sympatiserade de äfven, och den varma religiositet, som karakteriserar drottningens dagliga lif, delades af fröken Eketrä.»

Hos henne hade det redan tidigt väckta religiösa intresset allt mer tagit gestalt i lifvet och blifvit det förhärskande grunddraget i hennes handlingar; men icke såsom något nedtryckande, utan tvärtom såsom något upplyftande och bärande, något, som gjorde henne lycklig och förtröstansfull vid allt. Efter en längre tids vistelse med drottningen i England, i början af åttiotalet, hvarunder hon kommit i beröring med flere för kristligt lif och kristlig verksamhet kända personligheter, framstod detta nya lif allt mera medvetet hos fröken Eketrä själf och alltmer klart för hennes omgifning. Men långt ifrån att vara hvad man stundom hör benämnas en »växt från främmande jord», var hvad som utvecklats hos henne en äkta personlig kristendom, hvilken hon på sitt praktiska vis förstod att omsätta i en aldrig tröttande verksamhet för andra, och det så väl inom de högre samhällsklasserna som bland lastens och armodets barn. Särskildt ömmade hon för de sjuka, hvarför och

Sofiahemmet städse utgjorde ett föremål för hennes vårdande omsorg.

Men äfven ett annat fält för det kristliga kärleksarbetet låg henne nära om hjärtat, arbetet bland samhällets olycksbarn, de kvinnliga fångarne. Och bland dessa tillbragte hon själf under de senaste åren mången söndagsafton med bön och bibelläsning, då andra plikter gåfvo henne tid därtill. På ett alldeles särskildt sätt förstod hon, den fint bildade hofdamen, att tala till dessa arma vilsekomna varelser, så att deras hjärtan mången gång syntes försmälta, under det de med aldrig tröttande uppmärksamhet liksom sögo orden från hennes läppar. »Huru var det dock möjligt för henne att sänka sig till deras uppfattning?» frågade en person den vän, som ofta plögade åtfölja henne vid dessa fängelsebesök. »Hon sänkte sig ej till dem, hon drog dem upp till sig,» ljöd svaret. »Det var kärleken hos henne, som de förstodo.»

Vi kunna ej här ingå i alla detaljer af den verksamhet fröken Eketrä i så vidsträckt mån utförde. Hennes fönämsta lefnadsuppgift var dock att älskande, tjänande och uppoffrande stå vid sin drottningens sida, och denna uppgift tillbakasatte hon aldrig för någon annan. Med sin drottning delade hon städse så väl sorgens som glädjens dagar, och under de långa tider, då sjukdom och svaghet höllo drottningen fjärrad vid sängen, vakade ingen trognare vid hennes läger än hennes hängifna hoffröken. Härunder befastades allt mera det vänskapsband, som blef Märta Eketrä's dyrbara skatt.

»Det är en lika maktpåliggande som grannlaga uppgift att stå en drottning så nära,» skriver samma minnestecknare, hvars ord vi en gång förut anfört. »Det är ett vackert eftermäle, då det om fröken Eketrä kan sägas, att hon skattades högt af alla, med hvilka hon kommit i beröring — och de voro många — så att till och med de, som i början med oblidliga ögon sågo hennes växande insteg hos den kungliga familjen och särskildt hos drottningen, efter hand hyllade den ädla kvinnan.»

Vi tillägga: utan tvifvel berodde detta till icke ringa grad af det fullkomligt oegennyttiga sätt, hvarpå fröken Eketrä begagnade sig af den kungliga ynnesten. Under de långa tider drottningen flere gånger tillbragte i utlandet var fröken Eketrä henne nästan alltid följaktig och kom därunder i beröring med flere kungliga personer, som omfattade henne med synnerlig välvilja. Bland dessa må särskildt nämnas drottningen af Rumänien (Carmen Sylva), som med varm tillgifvenhet fäste sig vid den svenska hoffröken och senast nu under hennes sjukdom sände henne flere sympatiska meddelanden.

Ja, midt under ett lif, så ägnadt åt en välsignelserik, rastlös verksamhet, smög en tärande sjukdom i spåren af den till utseendet så lefnadsfriska kvinnan, som med gladt mod och spänstiga steg vandrade sin väg framåt. Van att glömma sig själf, kämpade hon i det längsta mot sjukdomen, och ingen i hennes omgifning anade väl, huru djupt den gripit in, förrän läkarens utsago i början af innevarande år förkunnade henne, att hon hädanefter hade att räkna sitt lif icke i år, utan i veckor eller månader. Stilla och undergifvet böjde hon sig vid denna underrättelse för Guds vilja, på

samma gång hon förklarade, att hon gärna velat lefva något längre för att ännu få tjäna sin drottning. En lång tid af våldsamma plågor och sömnlösa nätter följde nu, en tid af tillbakadragenhet och overksamhet, som hittills varit henne främmande, men hon fördrog det allt med samma trosfrimodighet, som i hälsans dagar utmärkt henne, och vidhöll äfven under de svåraste smärtor sitt ofta upprepade älskingsord, att *Gud är kärleken*. Denna visshet var för henne en mäktig tröst och bevisade sin bärkraft in till det sista. Sålunda blef hennes sjukbädd i högsta mening en segerbädd uppbygglig och trosstärkande för alla, som hade tillträde till densamma. När sommaren kom med solsken och blomsterdoft, var hon ännu så pass stark, att hon kunde tänka på en resa till landet. Hon ville ännu en gång återse platsen för sin barndoms lekar, och färden ställdes till Ramnäs, där glada minnen omsväfvade henne från snart sagdt hvarje vrå. Åtföljd af en trogen vän, som under sjukdomen stod outröttligt vid hennes sida, tillbragte hon här några veckor, under det krafterna dock alltmera aftogo, hvarför hon fördes till Ulriksdals slott med hopp att ännu en gång få återse sin kungliga väninna. Och detta hopp svek icke. Drottningen som alltjämt gifvit upprepade bevis på den ömmaste medkänsla för den lidande vännen, begaf sig strax efter återkomsten från sin utländska resa från Sofiero upp till Ulriksdal för att säga sin förtrogna kammarröken ett sista gripande farväl. Ännu en gång kom dock drottningen åter, då hon vid resan till Norge tog vägen öfver Ulriksdal.

Härpå följde ytterligare några veckor af plågor, svaghet och stilla förbådan för den sjuka. Dagligen lät hon bära sig ut på slottsverandan, med utsikt öfver Edsvikens blåa vatten, det lilla slottskapellet och den omgifvande rika högsommargrönskan. Platsen var henne sedan gammalt kär, och hon njöt af stillheten omkring sig. Så vidt hennes krafter tillåto det, låg hon med bibeln framför sig, hämtande från dess heliga blad styrka och mod för den fortsatta kampen och manande sin omgifning till aktgifvande på den ena eller andra bibeltexten. Kom så söndagen den 26 augusti, klar och solig. Den sjuka låg som vanligt på slottsverandan. På eftermiddagen hördes klockorna i det lilla kapellet ringa till aftonsång. »Det ringer till gudstjänst — det ringer för mig,» hviskade hon sakt. »Nu dör jag. Det är svårt att dö, men Herren är trofast, *Han är kärleken*, och jag är glad att gå till honom.» — Och några få minuter därefter, sedan hon skickat ännu en hälsning till närstående anhöriga och allasist till drottningen, hade hon gått öfver gränsen till det land, där ingen nöd är mer.

Några dagar senare firades i Ulriksdals slottskapell Märta Eketrä's högtidliga jordfästning. I dödsannonsen hade visserligen stått en erinran till dem, »som möjligen tänkt att med krans eller blommor hedra den afidnas minne, att hon i lifstiden med varmaste intresse omfattat Elsa Borgs barnhem och alltid ansett ett bidrag till detta mera välsignelsebringande.» Men fastän barnhemmet nog icke blef bortglömdt, voro så väl kistan som katafalken öfverhöjda af synliga bevis på efterlefandes kär-

lek och tacksamhet. Sålunda märktes vid hufvudgården ett kors af hvita rosor från konungen med hans krönte namnskiffer å det ena af de i svenska färgerna hållna banden samt å det andra 5:te versen af psalmen 41 i svenska psalmboken: »Så går jag stilla och förnöjd Mot obekanta dagar Och tror, att du i sorg och fröjd Till målet mig ledsagar. När jag min vallfärd lyktat har, Min själ i dina händer Jag glad uppsänder. Din andas fläkt hon var: Till dig hon återvänder.» Drottningens blomstergård af praktfulla, mörkröda rosor hade formen af ett ankare. På ena bandet var fäst ett blad med följande inskrift af drottningen egen hand: »Ett minne af mångårig vänskap, innerlig kärlek och uppriktig tacksamhet från Sophie. Jesus sade: Denna sjukdom är ej till döds, utan till Guds förhärligande. Den som tror på mig, han skall lefva, om han än dör.» Joh. 11: 4 och 25. Kronprinsessan af Danmark hade skickat en krans, hvars ena band hade en så lydande, egenhändig inskrift: »Till min kära Märta Ekeström! Med innerlig tacksamhet för trofast vänskap sedan barndomsåren. 1 Kor. 15: 57. Louise.» Kransar förekommo äfven från kronprinsparet, änkeherzoginnan af Dalarne, prinsarne Carl och Eugen, »från systrarna vid Sofiahemmet», »från Norske venner» och från en stor mängd svenska vänner.

Det lilla kapellet var vackert klädt med lefvande växter i vitt och grönt. Akten, som bevestades af de hemmavarande medlemmarna af konungafamiljen, inleddes med afsjungandet af psalmen 488: »I himmelen, i himmelen», efter hvars slut hofpredikanten Beskow förrättade jordfästningen, som föregicks af en kort dödsbetraktelse öfver orden: »Kristus är mitt lif och döden är min vinning», hvilka ord ofta legat på den affidas läppar och särskildt äfven på dödsdagen. De stodo också inristade på plåten till kistan. Till slut sjöngos några verser af Elsa Andersdotters sköna psalm, 487.

Under sången föll en klar solstråle in genom fönstret, och från den blomsterhöljda kistan syntes en skön fjärl sväfvande upp mot ljuset, erinrande om den gamla kända bilden af puppan, som brutit sitt skal. Sist utfördes af en mångårig vän till den affida, grefvinnan Posse, född Wennerberg, ett rekviem, hvars slutord: »Herre jag tackar dig», ljödo gripande genom det till trängsel fyllda kapellet. Kistan fördes dagen efter jordfästningen till familjegravnen vid Rannäs.

Utom af vår konungafamilj sörjes den bortgångna närmast af en äldrig moder och tvänne systrar samt af de många, hvilka i ett eller annat afseende stött henne nära. Välsignelse öfver Märta Ekeströms minne!

L. S.

Vid milstenen.

Ändlös tystnad hela nejden hvilat,
och sakta, sakta sjunker vårens kväll.
Emellan snövit hägg och gröna pilar
vi gå från staden till ett landligt tjäll.

Vid äldrig milsten tröttrade vi stanna
och hvila, medan dagen flyt och dör.
Du torkar kärligt af min våta panna,
och med en kyss jag lönar dig därför.

Du älskade! För hvarje mil vi hinna
af långa vägen genom mödans värld,
må du hos mig och jag hos dig få finna
den ro, som krafter get till fortsatt färd.

E. N. Söderberg.

Valuta bekommen.

Brefbäraren lämnade ett rekommenderadt brev, som skulle kvitteras.

Jag flyttade försiktigt undan några böcker i praktband, hvilka jämte ett staffi en blomvas och en solfjäder trängdes om den knappt tillmätta platsen på ett af de många, alla lika välförsedda, borden i mitt arbets- och mottagningsrum, hvilken dubbel egenskap det fått intaga, sedan lille Axel kommit och intagit sängkammaren för sin räkning.

För den korta namnteckningen brydde jag mig ej om att vika undan bordduken; men detta fick jag plikta för, ty en plump föll på min vackra, dyrbara duk.

Brefbäraren fick kvittot, men bläckplumpen hade förstört mitt goda humör. Missmodig drog jag fram vexeln ur kuvertet. »Valuta bekommen», stod där i ena kanten, och det betydde, att banken hade erhållit fullt svarande värde för det belopp vexeln utvisade. Men hvad hade jag fått? Skön valuta! De där få kronorna, som vexeln representerade, — och min bordduk, som kostat flere tiotal kronor!

Kuappast någon hade besökt mig, utan att beundra min präktiga duk med dess präktiga tofsar. Men hvilka missöden hade den ej också varit utsatt för, och huru många ledsamheter hade jag ej haft för den! Jag glömmar aldrig, då den lilla vänliga fru P. stjalpte ut kaffekoppen öfver den; den var då alldeles ny, och jag hade svårt att behärska mig, men gumman skakade så af förskräckelse, att jag ej hade hjärta att visa min ledsnad. Axel fick sig i stället ett par duktiga smällar, då tofsen fastnat i hans knapp och han drog ned duk, vas, böcker, staffi och alltsammans. — Visst stack det litet sedan i hjärtat på mig, då han såg upp med sina förebrående, i tårar skimrande, blå ögon och sade: »Axel visste inte, att tofsen fastnat fast.»

Jag har verkligen haft bra många ledsamheter för den duken. Valuta bekommen! Männe jag verkligen fått full valuta för alla dessa obehag. Det var visst angenämt det där: »Åh, en sådan präktig duk!» Men stackars lilla tant P:s förskräckelse och Axels, min ögonstens, förebrående blick! Jag är rädd att »det blir klen med valutan», som det står i visan.

Jag får verkligen lof att taga reda på, huru det går, då jag nogare ser mig omkring här i rummet. Herre Gud, alla dessa småsaker på étagärer och bord, alla dessa konsoler och draperier! Det drar flere timmar att damma af allt detta. Och när jag tänker på vårt trefliga sommarhem därute i skären! En vas med friska blommor på bordet, ett par toalettfaskor och nipperaskar, en låda med fotografier (kära minnen från glada stunder), det är allt, inom en kvart är hemmet i ordning och jag har hela dagen för mig.

Och då jag tänker på alla de baciller och mikrober, som oaktadt min långa städning

lura på mig från alla dessa veck och rynkor! Hu, det blir riktigt kusligt, jag tror jag får lof att rymma fältet.

Det får jag för öfrigt ändå göra, ty strax efter middagen faller skymningen på här i rummet med dess tjocka gardiner och målade fönster, och då får jag lof att sticka mig öfver förstugan till gamla faster, där dagern ännu länge gladt tittar in genom hvita tyllgardiner och klara rutor. Mitt rum är verkligen trefligare för mina gäster än för mig själf. Hm . . . är gästernas beundran full valuta för min dagliga vantrefnad?

Åh, seså, där tappade jag trädrullen! Pub, det kostar på att kröka sig med det långa snörlifvet — och klack, det gick som jag tänkte, planchetten brast. Ja, de här planchetterna och snörlifven äro verkligen bra besvärliga i hvardagslag, för att ej tala om släpen och de långa klädningarna. Men så är jag också elegant, extra chic, smärt och rak, med spetsiga, smala skor! Om inte liktornarne vore! Aj, aj, den där valutan!

Då jag tänker på promenader, så kommer jag ihåg den vackra broschen med den blixtrande diamanten, som jag såg i juvelrarebutikens utställningsfönster. Jag få visst knoga och spara på hushållspengarne i flere år, men nog måste jag hafva den. Åh, så den stenen skimrar och glittrar! rakt som — ja, jag tror knappt jag kan jämföra dess glans med något annat än glädjestrålen i den lilla sjuke gossens öga, då jag sist med pysen gick till honom och gaf honom en liten häst och en bulla. Men nej, det är dock ett olika skimmer, blicken från gossens öga var varmare, den värmede rakt in i hjärtat. Nu kommer beräkningen: en skimrande diamant eller många, många par strålande barnaögon. Männe jag kommer att köpa broschen?

Det är ändå också bra mycket i vårt sällskapslif, som inte skulle fylla måttet, om man höll så noga på valutan som vid bankerna. När jag tänker på vårt sista kalas, huru jag bråkade hela dagen, hela huset var i uppståndelse! Efter kalaset hos lektor G. var min man illamående hela veckan, emedan han »förätit» sig och — »fördruckit» sig med, tror jag. På den stora balen hos general O. var jag oafbrutet i ångest för att där hemma barnjungfrun skulle somna och pysen falla ur vagnen.

Den där gången, då vi voro på besök hos herrskapet D. på deras villa och Axel inte fick baka lerbullar, emedan han skulle akta sina nya sammetskläder, räknade nog gossen bättre än hans mamma, ty han förklarade, att han aldrig mera ville hafva sådana dumma kläder, att man inte kunde leka.

Och nu kommer jag ihåg den där pikanta aftonen hos Olga S. Där fick allt fru A. sitta duktigt emellan. Jag nästan önskade, att jag ej den kvällen haft så många intressanta meddelanden, då fru A. så vänligt sände mig en bukett af sina först utslagna rosor. Och då ja tänker på fru N., som väcker så mycken beundran för sitt deltagande i alla möjliga föreningar — männe hon någonsin har tid att leka och rasa med sina små eller att låta sig smekas af små mjuka händer.

Nej, nu börja mina beräkningar blifva allt för ledsamma. Jag får lof att taga pysen på armen och gå in till hans pappa, ty i deras kärlek vet jag, att jag får full valuta för hvarje uppoffring.

Maria Nyström.

Huru man förlofvar sig.

Några betraktelser för Idun

af

Helena Nyblom.

(Forts.)

De sjunka ned i en divan, i ett rum, där det doftar af blommor. Vinterstjärnorna glimma där utanför på natthimlen, musiken ackompanjerar på afstånd deras böljande känslor, de äro båda unga och båda längtansfulla efter att älska och älskas igen, och innan de sista tonerna dö bort, ha de lofvat hvarandra trohet för lifvet.

När de vakna nästa morgon, hon i sitt tarfliga hem, där hon vet, att hvar dag är en kamp, för att få »the two ends to meet», som engelsmännen säga, — han på sitt studentrum med sina olästa lagböcker och sina tomma fickor, börja de att svagt förstå, att icke hela tillvaron är en fortsatt wienervals, och de tänka kanske redan ömsesidigt: »Skall hon kunna vänta så länge?» — »Skall han kunna försörja mig?»

Man känner hvarandra så litet efter den flyktiga bekantskapen i sällskapslifvet, och man bygger allt för ofta på ett flyktigt intryck, som, huru sympatiskt det än kan vara, dock icke är någon borgen för, att dessa två människor äro särskildt skapade för att göra hvarandra lyckliga. Sedan kommer tiden och visar, huru mycket denna första hänryckning var värd.

Har den talat sanning, så dansa de fortfarande fram på kärlekens vingar efter hoppets violiner och trotsa allt hvardagsslit för att en gång kunna fånga drömmen, — och har den talat osanning, denna första, lycksaliga känsla af att ha funnit den rätta, — ja, då släckas snart alla festljusen. Hon finner honom vara en fattig student, som luktar tobak och hellre går ut med kamrater och dricker punsch än sitter hemma och pluggar lagen, och hon blir i hans ögon som en baldam, när dansen är slut och dagsljuset faller in öfver ett trött ansikte och en söndersliten tyllklädnad, — hela förtrollningen är borta!

Och enligt alla naturliga lagar bör en sådan förbindelse brista och gå sönder som en staty, formad af snö. — Det är icke sorgligt, om en sådan förlofning upphör; det är sorgligt, om den börjar.

Det är sorgligt, att människor icke mera allvarligt öfverväga det allvarligaste steget i lifvet. Därpå härleda de många intetsägande, innehållslösa, olyckliga äktenskaper.

Och icke ens så mycket poesi som en balnatt kan framtrolla behöfves för att bringa en förlofning till stånd.

Den kan ofta uppstå af en ren tillfällighet, så att folk förlofvar sig — man kunde nästan säga — utan att de själfva veta af det.

Man bor i samma hus, man ses dagligen, den unga damen har inga vidare herrbekanta, han är en blyg ung man, som icke kan tala med andra damer än dem han känner, och hon är ungefär den enda.

Följden blir, att de förlofva sig. Man skall ju förlofva sig med någon, och detta var nästan den enda möjligheten för dem båda. Där är hvarken fråga om kärlek eller vänskap, utan endast om en bekantskap af vana, som sakta glider öfver i en förlofning.

Det är alldeles icke något inspirerande eller poetiskt vid detta slags förlofningar, och bägge parterna se därpå med en viss generad sarkasmen.

Det var en sådan förlofning en ung man

en gång hade ingått, i hvilken anledning han bar guldring på fingret.

Det väckte hans kamraters förvåning, huru han, denna blyge, tafatte yngling, hade kunnat komma sig för med att fria.

»Är du förlofvad,» frågade en af dem, då de sutto tillsammans vid ett glas punsch, »hvem är du förlofvad med?»

»Äh, — med en, som heter Kjellin,» var hans lakoniska svar.

Samma slags förlofning ingås ofta af äldre personer. En äldre ungarl finner det icke trefligt att vara ensam; hans inkomster räcka mycket väl för två, och han känner »ett äldre, hyggligt fruntimmer», som bestämdt lika gärna skulle vilja hålla hus för honom och kallas fru som att sitta ensam i sina egna, nätta rum och kallas fröken. Det blir ändå så enformigt i längden med det där fröken-namnet, — och bättre sent än aldrig.

Och så går han upp och frågar, och hon rodnar och säger: »tusen tack,» — och hon värderar och beundrar honom, ja, hon försäkrar rent af sina vänner, att hon älskar honom, fastän han har peruk och snusar som en borstbindare; — och inom kort utgöra de ett litet herrskap, som sjunger hymens lof i milda toner.

Det finns också människor, som känna hvarandra fullkomligt, när de förlofva sig. De ha känt hvarandra nästan sedan de föddes. Det är som oftast kusiner eller närmare släktingar eller personer, som af en eller annan orsak från barndomen haft samma hem. Mellan två sådana unga kan uppstå en djup och djupt rotad vänskap, som med tiden utvecklar sig till något ömmare.

Det är något starkt förenande i att vara uppfostrad i samma hem, under samma förutsättningar, i att äga minnen från samma barndom, i synnerhet om det är minnen från ett hem, som båda älska.

I ett sådant förhållande ingå ofta en hel del broderliga och systerliga känslor, och man misstar sig sällan vid ett sådant val. Men det ligger i den mänskliga naturen att söka efter något nytt och riktande utifrån. Man behöfver att komplettera sig själf och sina egna föreställningar med friska impulser från andra, andliga kretsar.

Liksom det, rent fysiskt, är något för släktet fördärfvande i att äktenskap ingås mellan nära släktingar, är det något andligt förslamande i att förlofva sig, där man har vuxit upp tillsammans och, så att säga, har sett sig mätta på hvarandra under många år. En gammal man sade en gång till mig: »När folk gifter sig, böra de helst ta' en från ett annat land, — eller åtminstone en från en annan stad. Men skall det absolut vara en från samma stad, så böra de åtminstone bo i hvar sin ända af staden.» Han ville därmed beteckna, att något främmande, friskt och obekant alltid bör ingå i en förbindelse mellan en man och en kvinna.

En fransman har sagt:

»L'amour, c'est l'inconnu,» och däri ligger en stor sanning.

Det väcker alltid mest vårt intresse, som vi ha att »upptäcka», och de människor, som beständigt hålla vårt intresse varmt, äro just de, som beständigt visa oss nya sidor af sitt väsen. Det kan ju visserligen låta sig tänka, att en barndomsvän just kan äga en sådan outtömlig naturel, som hvar dag och hvar period af lifvet kommer med nya öfverraskningar. Men sådana människor böra öfver allt till sällsyntheterna, och två barndomsvänner, som sedan bli ungdomsförlofvade, ha,

i de flesta fall, intet nytt att meddela hvarandra.

De skola kanske svara: »Vi behöfva intet nytt. Det gamla är oss det käraste. Vi finna vår högsta lycka just i hvad vi alltid ha känt och älskat tillsammans.»

Ja, i så fall är ju allt godt och väl, men som regel tror jag dock, att »de blandade racerna» innehålla de rikaste framtidsmöjligheterna. Vår tid sträfvär för en samuppfosttran mellan gossar och flickor, och i Amerika existerar ett fritt samlif mellan unga män och kvinnor, hvartill vi i Europa icke känna maken.

Man frågade en gång en amerikansk herre, om icke detta förtroliga umgänge mellan de unga ofta ledde till kärlek.

»Jo, naturligtvis,» svarade han, »men hvad gör det? Då lära de också känna hvarandra och veta, hvad de göra, när de förlofva sig.»

Många svärmerier och en hel hop förlofningar skulle säkert bli resultatet af att de unga obesväradt kunde lära känna hvarandra på nära håll. »Ingen är en hjälte för sin kammartjänare,» säger ordspråket, och det är många ideal, som blekna, när de ses i förhållande till hvardagslifvets alla små motigheter.

Skall då icke också det poetiska skimmer försvinna, som för ungdomen hvilat öfver kärleken, när de unga så där i all stillhet kunna undersöka den på nära håll? Jag tror det icke! Det skulle snarare bli en pröfvosten för hvad som är äkta och hvad som icke är det.

Den elektriska belysning, i hvilken ett balideal kan stråla, skall kanske slockna, men den kärlek, som tål att ses i fullt solljus, skall alltid förbli lika mäktigt.

Intill världens slut skola män förbli män och kvinnor förbli kvinnor, hvilket arbete och samarbete de än åtaga sig, och till världens slut skall också visa sig, att icke blott vänskap och kamratskap äro två goda och berättigade ting, utan äfven kärleken, den kärlek, som skapar både konst och människor.

Ett visst slags kamratförhållande mellan förlofvade och gifta är ett nutidens framsteg för den föregående generationen. En man är nu icke blott sin utkorades älskare och beskyddare, utan också hennes vän och kamrat.

Tills för en kort tid sedan har det varit kvinnans privilegium att sträfva efter de högsta dygder, efter att vara ödmjuk, eftergifven, hänsynsfull. Männerna ha börjat inse, att också de kunna ha rätt att tåla om dessa kardinaldygder, och vilja icke längre låta sig nöja med sina fäders simplare rätt till att härska och befalla.

Därigenom har det blifvit en andlig likställighet mellan bägge parterna, som är lyckobringande för alla förbindelser, som nu ingås mellan allvarliga och tänkande människor. Men detta hindrar icke, att de kunna vara lika förälskade i hvarandra, som någonsin deras föräldrar och farföräldrar varit, och denna föreställning, att kvinnans större själfständighet skall medföra ett upphäfvande af all erotik, gäller blott i abnorma fall, då kvinnan utvecklar sin intelligens på bekostnad af sitt hjärta.

(Forts.)

Sen till, att Idun och Iduns Modetidning finnas hos alla edra bekanta!

Gynna det svenska arbetet!

Köp edra Korsetter i Svenska Korsettfabrikens utställning, 11 Hamngatan 11, hörnet af Norra Smedjegatan, Stockholm.

Jansson & C:ij

Lefnadsvevt.

ett nyligen utkommet månadshäfte af en af de förnämligaste tidskrifter, som utgifvas i Amerika, förekom bland illustrationerna äfven en till en föregående novell. Denna illustration har gifvit en annan New Yorktidning anledning att taga till orda. Teckningen framställer en ung man och en ung kvinna i ifrigt samtal öfver ett för dem båda viktigt ämne. Flickan är framställd stående, den unge mannen sittande eller nästan halft liggande på en soffa. Om flickan föredragit att stå, är därom intet att anmärka, säger kritikern och tillägger: »och som mannen brutit armen och bär den i band, så är detta en tillräcklig ursäkt för den bekväma ställning han intagit.» Men, fortfar han, armbrottet är ej någon antaglig ursäkt för att ena benet kastats öfver det andra och ej heller för fötterna, som sväfa i luften. Sådan han är framställd, visar han tidehvarfvets unge män en bild af, hur en ung man ej bör uppträda, då han talar med en kvinna. Tidehvarfvets unge man är ej så synnerligen nogräknad om, i hvad ställningar han presenterar sig. Det är icke alls ovanligt att i en salong tillsammans med damer se honom långt tillbakastad i en bekväm stol med benen antingen utsträckta eller slängda öfver hvarandra och foten en meter (!) från golvet. Denna ställning har han ej intagit af någon afsiktlig ohöflighet, utan endast för att han ej förstär bättre. Ingen vänlig hand grep honom öfver nacken i hans barnår och inplantade i honom att iakttaga en om aktning vittnande ställning, då hans mor kom in i rummet. Hans ben sakna lefnadsvevt. Hade de och han blifvit lämpligt tagna om händer i en ålder, mottaglig för intryck, så skulle han, utan att tänka därpå, veta att intaga en passende ställning, då kvinnor äro i samma rum som han. »Illustrationen är en värdefull vink för samtidens unge man. Må han taga den i öfvervägande och lära sig, hvad han bör göra med sina ben.» slutar krönikören.

Men vi undra, om svenska mödrar och växande söner också hafva något att lära af den? Kan man icke säga: *tout comme chez nous!*

Pristäflan mellan kvinnliga handarbeten.

Den 1 oktober utgår, som våra läsarinor erinra sig, inlämningsstuden i den pristäflan, hvilken utlystes i n:r 7 af Idun för i år: mellan arbeten, tillverkade med den Liedbergiska flossaaparaten. Vi vilja härmed i tid påminna om detta. De närmare villkoren finnas angifna i det nämnda numret, liksom pris och prisnämnd.

Red. af Idun.

Fullt förtroende.

För Idun af

Sigrid Elmblad (Toivo).

Middagsbordet var nyss afdukadt i den rymliga, vackra salen, där dyrbara möbler vittnade om ägarens goda förmögenhetsvillkor, konstrikt uppsatta dörr- och fönsterförlängningar om tapetserarnes yrkesfärdighet och det helas fraicha utseende om boets nydanade beskaffenhet.

I »herrns rum» låg grosshandlar Bergman utsträckt på sin divan och rökte cigarr, medan hans hustru med en slafvinnas noggranna aktpågifvande tillsåg hans bekvämlighet. Han behöfde blott öppna ett öga, röra ett finger eller sträcka på ett ben för att väcka hennes tjänstaktighet till lif. Hon bredde en sjal öfver honom, serverade kaffet, sköt fram cigarrkoppen o. s. v. i oändlighet, och skrattade ett litet fågellikt, lyckligt skratt, om han till gengäld behagade rycka henne i luggen, nypa henne i armen eller bita efter fingrarna, som han till tecken på nådigt lynne understundom nedlät sig till.

Han såg allt en smula själfbelåten ut, där han låg i hela sin längd och bredd, medveten om en bekymmerfri social ställning och besittningsrätten öfver en ung varelse, hvilken var nog barnslig att betrakta honom som ett högre fullkomligt väsende.

Just i dag hade för öfrigt en mängd små gynsamma omständigheter sammanträffat, som kom honom att känna sig ovanligt väl till mods. Först hade han fått hopp om en möjlig utnämning till konsul, så hade han slutat en lyckad affärsspekulation, så hade han fått en god middag, och därtill såg hans hustru för tillfället ovanligt bra ut.

Alltså, han befann sig vid godt lynne, och han gaf gärna detsamma aflopp i mer eller mindre lyckadt skämt. För ögonblicket föll det honom in att bry sin unga hustru. De hade mött en viss löjtnant vid deras middagspromenad, en bekantskap från fru Bergmans flicktid, och han hade nog sett, hvilka menande blickar den där glopen hade kastat på henne. Hon skulle bara bekänna kort, hur det hängde ihop. Det var bestämdt en gammal kadettflamma. Nå, kattungen, ville hon inte bikta vackert?

Men i stället för att få se kattungen lekfullt stämd öfverraskades han af att den unga frun rodnade djupt och förvirradt.

Hennes man fixerade henne. Ett öfverlägset leende spelade bakom det mörka skägget. Han hade alltså råkat en ömtålig sträng. Nå ja, kvinnfolk beundrade ju alltid uniformer. Ett litet flicksvärmeri, det vore ju ingenting ondt i det.

Han tog hennes båda händer i sina, såg henne i ögonen och sade med ett halft skälmskt, halft myndigt tonfall: »Hur var det nu?»

Hon fick tårarna i ögonen, och hennes läppar darrade som på ett bedröfvadt barn. »Ah Ernst, låt mig slippa, be mig inte tala om det!»

»Hvarför inte?»

»Därför att, att — —» rösten blef litet grumlig, »äh, jag blygs så.»

Grosshandlar Bergman reste sig från sin liggande ställning, det skämtsamma uttrycket försvann, och det kom plötsligt något af domarvärdighet i hans hållning. Hvad ville det säga? Skulle hon kunna ha någonting att förebrå sig... men det var inte möjligt med hennes oskyldiga uppsyn. Han lade cigarren ifrån sig.

»Jag hade hoppats,» sade han i en ton, som kom hans hustru att känna sig alldeles tillintetgjord, »att det inte fanns något i ditt lif, som du behöfde blygas öfver att minnas; i så fall hade det varit bättre, om du förtrott mig det förut. En kvinna får inte glömma, att hennes förgångna lif också kan sätta en fläck på hennes mans heder. Det är han, som i och med giftermålet får bära hundhufvudet för allting. Och därför bör äktenskapet grundas på fullt förtroende i allting... allting,» han gjorde en imperatorisk gest.

Hans hustru svarade ej ett ord, hon kämpade några ögonblick med sig själf, men så blef det henne för öfvermåktigt, och hon brast plötsligt ut i gråt.

Grosshandlar Bergman gick af och an i rummet med händerna i byxfickorna, medan en viss misstro lade sordin på hans medlidande för den stackars hjälplösa kattungen, som väl ändå ej skulle ha varit i stånd att begå en alltför svart förbrytelse.

Slutligen segrade den sistnämnda rörelsen. Med en viss värdighet började han att trösta, han lösgjorde hennes händer, strök henne faderligt öfver håret, och slutligen lyckades det

honom, medan hon smög sig intill honom som en skälvande fågelunge, att locka ur henne den tunga bikten om detta, som hon blygdes så djupt öfver, den förfärliga skamfläcken i hennes unga, oskyldiga, på alla sidor för frestelser skyddade lif.

Jo, det hade varit vid en badort, året innan hon blef förlovad. Och den unge löjtnanten, han var för öfrigt af en mycket förnäm släkt, hade också vistats där några veckor. Och så hur det nu kom sig, hade han visat henne litet uppmärksamhet. De hade dansat, promenerat och seglat tillsammans — och så den sista aftonen, ja, det var det förskräckliga, hade han mellan en dans, då de gingo ut i parken, plötsligt omfamnat och kysst henne, och hon hade ej kommit sig för att göra motstånd.

»Nå, och sedan?» Grosshandlar Bergman talade varligt som till ett barn.

»Äh, Ernst, han skref till mig en biljett dagen därpå och bad mig om ursäkt. Han hade ett ögonblick inte varit herre öfver sig själf och och... ja, det var då som jag blygdes, det var en sådan skam.»

»En sådan — nå, var det alltsamman?»

Den lilla frun såg upp med sina förgråtna, allvarliga ögon. »Ja, jag tycker det är nog,» sade hon med en suck.

Grosshandlar Bergman återvann plötsligt sitt goda lynne, bad kattungen torka sina ögon och var under en halftimme en ovanligt älskvärd man, och hans fru var i lika hög grad, och kanske ännu mycket högre, en lycklig hustru.

»Ser du nu, att fullt förtroende makar emellan är det bästa,» sade grosshandlarn nedlätet.

»Det är bref till herrn.»

»Så.» Grosshandlarn tog emot brefvet af husjungfrun, kastade en flyktig blick på utanskriften, rynkade ögonbrynen och stoppade det hastigt i bröstfickan.

»Skall du inte läsa det?» dristade sig den lilla frun att invända.

»Ah, det är bara affärer,» blef det korta svaret.

Men då grosshandlar Bergman en stund senare vid pulpeten i sitt kontorsrum bröt brefvet, föll fotografien af en liten gosse ur detsamma, och han betraktade ganska länge med blandade känslor det lilla ansiktet, hvars drag hade en omiskännelig likhet med hans egna.

Så läste han brefvet, skrifvet med en ovan handstil och illa stafvad. Gossen, ja han artade sig bra, men så kom den gamla visan om penningar till kläder o. s. v. Han ref retligt sönder papperet och kastade bitarna i kakelugnen. Det var i alla fall en förarglig black om foten för honom, den där förbindelsen, nu sedan han var gift. Och en vacker dag skulle kanske den simpla människan komma och ställa till en scen inför hans hustru, så vida hon icke finge sina fordringar tillfredsställda; ty han kände af gammalt hennes humör.

Grosshandlar Bergman försjönk i betraktelser, och han grubblade förgäfvets sin hjärna med, hur han skulle finna en utväg att afhjälpa möjliga förvecklingar och obehag. Allt i världen föresväfvade honom som hjälpmedel utom detta enda: att visa sin hustru — »fullt förtroende».

Fru Hjulmans klagovisa.

*M*in sorg jag nu vill skrifa,
O läsarinor, inför er,
Ty tänk, se'n vi blef' gifta,
Jag knappast Hjulman ser.
I forna, sälla dagar
Till mig att fara var han mån.
Nu kilar han så lätt ifrån,
Och därför så jag klagar:
Med krokig rygg och bara knän
Han skalar kring det hela län
Och kör omkull båd' folk och fän.
När sist i någon backe
Han brutit af sin nacke,
Jag faller nog en sakna's tår
Ändå vid Hjulmans bår.
Men ljufligt blir att slippa
Den grymma oro nu jag har;
Medaljer i en knippa
Jag har ju alltid kvar.
Och för mitt minne skall han stå,
Som sist jag honom sett,
I permissioner af trikå
Med flottig grå kaskett,
Och dessa vackra orden
Jag låter sätta på hans vård:
»Här hvilar en som slog rekord
Och stöp för fosterjorden
Uti en ädel sport.»
Det blir ju enkelt, klart och kort.
Och så jag låter rista
I ena hörnet se'n på sned
En bild af hans velociped,
Att ända i det sista
Den liksom följer med.
Och edra skrämor glömmen,
I alla, som han åkt omkull,
Och ej er vrede tömmen
Uppå hans döda mull!
Men flickor, flickor, sist till er
Ett hjärtligt menadt råd jag ger:
Visst är om män det fastligt tunt,
Och giftas är er alla undt,
Men mycket bättre ensam gå
Än att till man en herre få
Som åker »Målar'n rundt».

Snorre.

Ur mitt lif i Kina.

Ett minne af en svenska, nedskrifvet för Idun.

Bekvämt utsträckt i en hvilstol på en af de stora verandor, som omgäfvat vårt hus i Shanghai, låg jag och njöt af aftnens svalka, glad öfver att solen ändtligen försvunnit bakom horisonten, så att man kunde våga sig utom dörren, utan att få solsting. Med ens väcktes jag ur mina tankar af en kinespojke som anmälde: »Vagnen är framme min fru». Strax därefter utkom min »amah» med hatt, parasoll och en liten tunn schal, hvilket allt jag iklädte mig och skyndade, åtföljd af min lille sexårige son Göran, ned för trappan och ut på gatan, där min man redan satt i vagnen med tömmarna i handen, färdig att föra oss på den vanliga promenaden till Zikaway, ett litet europeiskt vårdhus, beläget ¼ mil från Shanghai. Vägen dit var på den tiden den enda farbara utom staden.

Vädret var förtjusande och färden högst angenäm. Alla persikoträd stodo i full blom och inhöljde de små kinesiska bambuhyddorna i en oändlig rosasky.

Som vanligt läto vi hästarna stanna vid en krökning af vägen, stego ur vagnen och gjorde en promenad till fots på en af de många gångstigar, som leda in åt landet; det intresserade oss att se de olika kineshemmen. Oftast voro kvinnorna ute på fälten och bearbetade jorden med långa hac-

kor, under det att karlarne sutto hemma, rökte, lagade maten och sågo efter barnen; en och annan gång kunde man träffa hustrurna hemma, sysselsatta med att spinna eller väfva.

Öfverallt mottogos vi vänligt och undfånades med te; tekannan med små koppar stod alltid framme på bordet, hur tarflig än stugan var. Sedan vi smakat på deras te och tackat för den vänliga gästfriheten, följdes vi af hela familjen, under ett oändligt ordsvall, en bit på vägen; vi talade svenska, när vårt lilla förråd af kinesiska tagit slut, och detta upptogs med gester och gladt skrat.

Väl utkomna på landsvägen, uppstego vi i vagnen och fortsatte vägen hem. För att inkomma i den europeiska staden måste vi passera ett kinesiskt kvarter och blefvo högeligen förvånade öfver att på en af gatorna hindras af en stor folksamling. På vår fråga om anledningen härtill finga vi veta, att Ko-fong-zing, en af Shanghais rikaste och äldste mandariner (han var näml. 91 år), hade dött, samt att hela hans hus nu, dagarne före begrafningen, var öppet för alla, både kineser och européer, hvilka ville beklaga sorgen samt se på stäten.

Öfverlycklig att slutligen få inträda i ett mandarinhem, en sak som annars aldrig tilläts en europé, ville jag genast stiga ur vagnen och gå in, men antog vid närmare eftertanke min mans förslag att först resa hem och äta middag, till hvilken vi hade inbjudit en ung svensk, anställd på kontor därute, och sedan tillika med honom återvända dit.

Middagen föreföll mig aldrig vilja taga slut, och det var mig en stor lättnad, när vi finga bryta upp och börja vår vandring till Ko-fong-zings palats. Då vi slutligen kommit dit, inträdde vi uti en lång, smal vestibul, där mandarinerne alla vapen voro uppställda omkring väggarna. Upplysningen utgjordes af dunkla kulörta papperslykter, hvilka spreda en härsken röklukt genom hela huset. Ikomma i våningen, passerade vi genom en fullkomlig labyrint af rum, nästan alla likadana. Möbleringen utgjordes af ett fyrkantigt bord midt på golvet, fullt af kinesiska anrättningar, troligen skåderätter, ty jag såg ingen af de besökande smaka något däraf. Vidare stodo där några fyrkantiga trästolar, öfverhängda med dyrbara, svarta sidenlygter; väggarna voro rappade och äfvenledes behängda med dylikt tyg, på hvilka alnslånga bokstäfver voro broderade i guld.

Ju längre vi inträngde uti våningen, desto tydligare uppfångade vi ljudet af en skärande musik, bestående af pipor och flöjter, hvilka obarmhärtigt handterades af kinesiska amatörer, de outhärliga messingstallarikarne saknades icke heller i orkestern — det hela utgörande ackompanjement till den bedröfligaste sång. Troget följande musikens toner, framkommo vi slutligen till det allra heligaste. Detta rum, det största i hela våningen, upptogs i fonden af ett trappformigt altare, öfverklädt med hvitt tyg, och från golf till tak fullsatt med granna kulörta blommor, roliga människofigurer och djur, alltsammans af papper. På nedersta afsatsen stodo endast några små lampor, hvaraf blott ett par voro tända. Midt framför altaret låg en stor rödblommig silkeskudde, och på ömse sidor därom stodo de sörjande — endast de manliga — 8 till 10 på hvarje sida, alla iklädda långa, hvita kåpor. Allt emellanåt kom en mandarin inrusande och föll på knä på den stora kudden framför altaret, läsand sina böner öfver den döde, tändande på en och annan lampa, hvilken han sedan släckte för att tändas af den nästkommande.

Allt detta försiggick under den afskräckande musiken och sången, i rask takt, hvarför det hela blef så komiskt, att man ibland tvangs att le. Jag såg till och med de två äldsta af husets söner, som stodo bland de sörjande, vända sig bort och skratta, de voro båda anställda i kinesiska tullen och mycket i beröring med européer, hvarför de troligen insågo, huru löjligt allt måste synas oss. Vi stodo just i begrepp att gå, då den äldste af sönerne, som genom affärer kommit i beröring med min man, helt artigt kom fram till mig och frågade, om jag ville se det rum, där den döde låg. Jag tackade förtjust. Han tog då min hand och förde mig genom en liten dörr ut i rummet bakom altaret. Jag fann där endast en kolossal träkista, tilltagen så stor, att den skulle rymma den metallkista, hvaruti mandarinen låg, jämte all den föda, som den döde anses böra hafva med sig till sitt sista hvilorum, och hvilken nedlågges, prydligt utsirad, mellan de båda kistorna. Rummet var fullt af tjutande gråterskor, hvilka i sanning gjorde skäl för sin betalning. Detta var allt. Jag kände mig ytterligt besviken, hvarför jag, ehuru jag trodde

det vara lönlöst, beslöt fråga min ledsagare, om det ej ginge an att få se lady Ko-fong-zing nr. 1? Han skrattade, men svarade ett bestämdt nej! Jag bad dock så enträget, sade att detta var ett tillfälle, som aldrig mera yppade sig för mig, att få se en af landets förnämsta damer, att det skulle vara ett minne för mig hela mitt lif m. m., men »han kunde ej bevilja min anhällan, det stred emot kinesernas bruk». Det var alltså ej värdt att tänka mera på den saken; jag tog min ledsagares arm, och vi gingo ut till mitt sällskap. Det återstod oss nu endast att tacka för allt tillmötesgående och säga farväl till de unga sönerne.

(Slut i nästa nr.)

Ur notisboken.

Drottningen och flottkarlarne. Drottningen företager nu dagligen rid- och körturer på sin norska upphållsort efter att ett par dagar i förra veckan ha hållit sig på sina rum. De senaste dagarne har hon flere gånger med stort intresse åsett timmerflottningen i Skinnarbölelven, där i år mycket timmer har flottats. Under dessa utflykter har hon flere gånger kommit i häg flottkarlarne med penninggåfvor. Här om dagen var flottmanskapet af drottningen inviteradt till middag på Skinnarböl, och som vädret var vackert, var det dukadt ute på gården utanför hufvudbyggnaden. Under måltiden trädde drottningen vid prins Eugens arm ut bland arbetarne med en hjärtlig hälsning. Sedan gästerna äfven trakterats med kaffe, fick hvar och en af dem med sig hem ett stort paket mat och andra goda saker. Drottningens afresa skall, enligt förhoppning, vara utsatt till den 8 d:s.

*

På nytt från hemmet! Den försämring i kronprinsessans hälsa, som under senaste tiden inträdt, har föranlett en konsultation, som ägt rum på Tullgarn, och de därvid närvarande läkarne ha afgifvit följande förklaring:

På grund af den försämring i kronprinsessans hälsotillstånd, som under sommaren allt mer accentuerats, tillråda vi, att kronprinsessan må afresa till Baden för att därstädes rådfråga prof. Erb i Heidelberg, den mest framstående specialist på det nervpatologiska området i Tyskland.

Då vi icke kunna tillstyrka en förlängd vistelse på Tullgarn och vi bestämdt afråda en föreslagen vistelse på Sofiero såsom öfvergångsort före afresan, finna vi lämpligt, att afresan från Sverige sker med snaraste.

A. Munthe.

A. Werner.

Till följd af ofvanstående utlåtande har afresan till Baden bestämts att äga rum den 11 dennes, och konungen har, då läkarne uttalat sin farhåga, att kronprinsessans skilsmessa från sina närmaste kunde framkalla samma oroande symptom som vid hennes senaste afresa från Sverige, medgifvit, att de två äldsta prinsarne må medfölja till Baden, för att vistas där med kronprinsessan under några veckor.

*

Two dödsbud. I Lund afled den 27 aug. i en ålder af 82 år professorskan Hedvig Tugendreich Lindgren, född Richter, änka efter den lärde prosten och kyrkoherden i Väckelsång, teologie professorn dr Nils Lindgren. Hon efterlämnar två söner, professorn i anatomi vid Lunds universitet dr Hjalmar Lindgren och borgmästaren i Oskarshamn Bertrand Lindgren, samt barnbarn.

Föreståndarinnan för elementarläroverket för flickor i Sala, fröken Maria Katarina Sandberg, afled i Vennersborg den 30 aug. 47 år gammal.

*

En bröllopsgåfva, som heter duga. Såsom lysningspresent har ingenjör Alfred Nobel i Paris till sin brorsdotter, fröken Ingeborg Nobel på Getå, som här om dagen vigdes med greve Carl von Frischen Ridderstolpe, öfverlämnat ett gåfvobref å en million kronor.

Teater och musik.

Ida Aalberg.

En härligt uppfriskande fläkt af den verkligt stora sceniska konsten har med de första höstdagarna dragit fram öfver vår hufvudstad i och med uppträdandet af den ryktbara artist, hvilkens bild och karaktäristik Idun redan i sitt förra nummer bringade. Denna fläkt har visserligen rifvit upp mycket damm här och hvar, hvilket, som känt, har en otrolig förmåga att i fred och ro lagra sig i våra väl omstoppade teatervrårar. Man har från vissa håll redan i förskott illa ondgjort sig öfver de stolta vittnesbörd, som föregingo den finska konstnärinnan »Att tala om Sarah Bernhardt och Eleonora Duse — det är då oförsynt!» ropade man. »Äro vi icke oss själva goda nog, utan att man nu åter engång skall besticka oss med det främmande bjäfset?»

Men denna fläkt har också fört frisk luft med sig, en stärkande värlig luft, som på de tätt packade åskådarebänkarne kommit ögon att glänsa och hjärtan att klappa af den upplyftande entusiasm, som endast den sanna konsten skänker. Och långt sedan dammflöjarna ha lagt sig, skall gömmas i publikens hägkomst en uppriktig tacksamhet för den sällsynta njutning, som Ida Aalberg-kvällarne beredde oss.

Ty hon kom och segrade. Belackarstämorna blefvo för hvarje ny dag, hvarje ny roll, hon gjorde, allt mindre högljudda. Man upphörde att jämföra. Bernhardt, Duse och våra egna mer eller mindre »fixa» stjärnor — hvad hörde de egentligen hit? Man stod inför en personlighet, som i allt var *helt sig själv*, och man var glad att kunna få taga den som den var, äkta och hel och utan några jämförande mätningar, som kunna vara väl så behändiga för polissyften, men hvilka sannerligen komma till korta på andliga områden.

Den teaterkännare, som i Idun gaf en skiss af Ida Aalbergs konstnärskap, synes oss så väl hafva träffat dess kynne, att ej vidare kräves, det vi här utbreda oss. Vi vilja därför inskränka oss till några korta antydningar öfver de tre olika program, vi hunnit se, när detta skrives, och endast lägga våra läsarinor på hjärtat, att enhvar, som kommer i tillfälle därtill, ej må försumma att skaffa sig njutningen af ett personligt teaterbesök, då nu Ida Aalberg-tournéeen går ut på en rundfärd genom en del af våra landsortsstäder.

På lördagen inleddes gästföreläsningarna med »Kirsti Fleming», ett historiskt skådespel från 1400-talets Finland af G. von Numers i fri bearbetning af *Harald Molander*. Stycket lider visserligen af lätt påtagliga tekniska brister, men är i hög grad dramatiskt verkningfullt och erbjuder i titelrollen en framstående skådespelerska de rikaste tillfällen till ett glänsande, bravurmesigt spel på känslokalans mest skiftande strängar — ett ypperligt uppvisningsstycke alltså, ägnadt att från första stund gifva ett begrepp om *vidden* af fru Aalbergs konst.

I »Cameliadamen», *Dumas* bekanta stycke, som gick på söndagen, nådde fru Aalberg emellertid en mera samlad och därför kanske också ännu mera gripande verkan genom en sida af sitt temperament: den tolkning, hon gaf Marguerite Gautiers oändligt hängifna, allt offerande kärlek, torde sent glömmas af den fulltaligt närvarande elitpubliken.

I tisdags uppfördes för första gången *Zolas* skakande skådespel »Thérèse Raquin». Nekas kan icke, att detta styckes öfver höfvan pinsamma, men i det hela föga dramatiska och uttänjda innehåll tycktes göra ett nästan motbjudande intryck på publiken, ehuru fru Aalbergs skakande framställning af samvetsskvalens marter naturligtvis följdes med andlös intresse. Att särskildt framhållas förtjänar också fru *Molanders* verkliga utmärckta bild af den gamla lamslagna modern.

Det sällskap, som omgifver fru Aalberg, må väl delvis betecknas som ett s. k. »stjärnsällskap», det vill säga att det är sammansatt af icke fullt jämna krafter. I fru *Molanders* äger det emellertid — som redan nämnts — en skådespelerska af rang, och hr *Linden* företräder ganska godt de manliga hufvudrollerna. Samspelet är också värdt allt erkännande, och de sceniska arrangementen motsvara fullt hvad man väntat af den framstående regissören. Den finska konstnärinnan samlar dock så helt intresset omkring sin sällsynta personlighet, att man skulle glömma och öfverse med äfven mycket större brister i det öfriga än här behöfver vara fallet.

Kungl. operan gaf i måndags »Carmen» inför en talrik publik, som var synnerligen liflig i sitt bifall. Förmåligast hyllades fröken *Almati*, som i denna operas titelparti, som bekant, har en af sina bästa uppgifter, samt hr *Ödmann*, hvilken som don José var förträffligt vid röst.

Operan i sin helhet gick under hr Hennebergs ledning förträffligt.

I onsdags uppfördes »Regementets dotter» med fru *Olefine Moe* såsom gäst i titelpartiet. Den öfriga rollbesättningen är i hr Sallergrens, fru Strandbergs, hrr Bratbosts och Grafströms händer. Till fyllnad i programmet gafs balett ur »Trubaduren».

Ellen Hartman gjorde i tisdags sitt återinträde på k. Dramatiska teatern som fast medlem af den scen, på hvilken hon förut beredt vår publik så många angenäma stunder och där hon kvarlämnat ett tomrum, hvilket hittills ingen mäktat fylla. Det var som Suzanne de Villiers i »Sällskap, där man har tråkigt», en intagande roll, hvilken särdeles väl lämpar sig för konstnärinnans dramatiska skaplynn.

Lilla finskan.

Skiss för Idun af Gerda Meyerson.

Minns du den dag,
då du och jag
först blefvo goda vänner?
Jag minns ej rätt, hur det gick till,
ty utan att man vet och vill
man ofta till hvarann sig drögen känner.

Så skref hon en gång i mitt album. När jag nu läser dessa rader, ser jag henne så tydligt för mig och genomlever åter i minnet vår vänskaps korta dagar. Det förefaller mig, som ljödo hennes lätta steg utanför min dörr, som skulle jag nästa minut få höra hennes knackning. Jag kan se henne komma in, frisk som en värvind, kan känna hennes mjuka armar om min hals, där jag sitter vid skrifbordet och hon som vanligt ställer sig bakom stolen, böjer mitt hufvud bakåt och kysser mig på sitt eget alldeles särskilda sätt.

Hon smektes gärna, men det låg ingenting sentimentalt i hennes smekningar. Hon var en natur, som hade behof af att visa sina känslor, och när hon kom till mig så där någon eftermiddag för att i nio fall af tio locka mig med sig ut att spatsera, var hon vanligtvis så full af lif och lefnadslust, att hon nödvändigt måste krama mig en smula.

Det var något barnsligt och vekt hos henne, och den mjuka sjungande finska accenten passade så väl till hennes friska, aldrig stojande munterhet. I allmänhet såg hon inte bra ut, därtill var hon mycket för blek, men när hon blef rädd, ifrig eller förlägen, färgades hennes kinder af en klar rodnad, som gjorde hennes lilla ansikte obeskrifligt intagande.

Första gången jag såg henne — det var en kall januarimorgon, då hon kom upp på gymnastikinstitutet och frågade mig, som just stod och värmdes mina händer framför kaminen i tamburen, efter professorn — då var hon så rödblommig både af kyla och förlägenhet och såg så söt ut, att jag bara såg på henne, utan att komma mig för med att svara.

Hon trodde, att jag icke förstätt henne. Långsamt och tydligt förklarade hon, att hon kommit föregående dag med båten från Finland, ville lära sig att ge massage och hade ett bref till professorn, hvilket hon visade. »Det var ju här?»

»Ja,» men professorn var icke kommen än. Jag bad henne stiga in och vänta.

Hon tackade, tog af sig pälsen, den rundskurna finska fårskinnspälsen, samt skinnmössan, torkade snön ur sin ljusa lugg och sade därpå:

»Pappa ville först inte låta mig resa, och nu sedan han gaf mig lof och jag är här är jag rädd, att jag inte skall bli antagen.»

Hon såg helt bedjande på mig, som ville hon, att jag skulle inge henne mod och hopp, och jag hade inte hjärta att bedröfva henne med mitt tvifvel om att hon skulle bli antagen till elev så här midt i terminen. »Ni har ju rekommendationsbref,» anmärkte jag.

Hon nickade gladt. »Det är från en läkare, som pappa är bekant med. Mig känner han inte, han har skrivit till professorn för pappas skull.»

»Jag har alltid haft lust för gymnastik,» berättade hon vidare, »men pappa ville ogärna, att jag skulle ägna mig åt den, han påstår, att jag inte är stark nog därtill. Men han gaf efter till sist ändå, han kan aldrig i längden neka mig något. Och när jag, som han säger, ju inte är tvungen att arbeta för mitt uppehälle, behöfver jag ju inte öfveranstänga mig.»

Så fortfor hon att prata helt ogeneradt. Om någon annan, efter fem minuters bekantskap berättat mig så mycket om sig själf, skulle det nog ha förefallit litet besynnerligt, för henne föll det sig helt naturligt.

När hon sedan varit inne hos professorn och mot all förmodan blifvit antagen till elev, kom hon fram till mig igen.

»Det var ett hårdt stycke arbete,» sade hon. »Professorn ville inte ha mig, men se, jag kan vara envis, när jag vill. Jag berättade, hur länge jag hållit på att öfvertala pappa, och hur det var, så gick han in på att ta mig på försök en tid. Men det värsta återstår; han tyckte, att jag såg klen ut och vill undersöka mig. Tänk om pappa får rätt, att jag inte duger till gymnast.»

Efter undersökningen dagen därpå var hon jublande glad. »Pappa har misstagit sig och professorn också,» triumferade hon. »Jag har inte klen bröst, det är bara litet blodbrist, som nog går öfver, när jag får arbeta. För resten är han riktigt rar, professorn, han påminner mig så om pappa, när han rynkar pannan, fast pappa ser då mycket, mycket bättre ut.»

Pappa och pappa, alltid skulle hon tala om honom, det var en nästan till afguderigränsande kärlek hon hyste till fadern.

Pappa säger, pappa tycker, pappa vill voro de uttryck hon oftast begagnade.

»För se, *min* pappa är den bästa pappa på hela jorden,» försäkrade hon, och då såg hon så stolt och lycklig ut och hennes glada blå ögon strålade af en så hängifven beundran, att man nästan måste tro henne.

»Han kallar mig för Sigge,» berättade hon, »ty min styfmor heter också Sigrid, och jag vill helst icke kallas för det samma som hon. Hon påstår, att pappa skämmer bort mig, men det gör han inte, han kan bara inte låta bli att visa, hur mycket han håller af mig. Se, han tycker om att smekas, och det gör inte hon, och om hon är onådig, kommer han till mig.»

För resten är hon en bra människa, min styfmor, och vacker och stätlig och fin. Det finns ingen i hela socknen, som kan mäta sig med henne. Pappa sade en gång för länge sedan på en bjudning hos prestens, att hon var som en trädgårdsblomma bland simpla ängsblommor. Ja, men som en trädgårdsblomma utan doft — tänkte jag då i min

enfald. Det var alls inte så dumt tänkt af en barnunge, som jag då var, ty det är verkligen doften, som fattas. Jag tror, att jag skulle ha lärt mig hålla af henne mycket mer, om hon inte vore så kall, och om hon ville visa, att hon bryr sig om mig en smula. Att pappa kallar mig för Sigge, det kan hon nu inte tåla, men jag tycker att det är trefligt.

Sigge fick hon heta också bland kamraterna, men när vi talade om henne, sade vi alltid »lilla finskan». Det var själfve vår stele professor, som först användt det namnet, han var märkbart svag för Sigrid. Kanske kom det sig af att hon var så ogenerad och alltid skämtade med honom, då vi andra hade en faslig respekt för honom. »Om jag kunde begripa, hvarför ni alla äro så rädda för gubben,» undrade hon, »jag tycker han är rasande snäll.»

Det hände ofta, att hon dummade sig under lektionerna, men då skrattade hon själf så hjärtligt, att professorn ej kom sig för med att säga någon af sina vanliga elaka kvickheter, utan måste skratta med.

Med den praktiska kursen redde hon sig utmärkt, det märktes, att hon hade anlag för att gifva gymnastik och massage. Alltid var hon tillreds, när professorn ropade någon till hjälp vid rörelserna, hon var så intresserad och så kvick i vändningarna, att hon hann med en hel del mera än vi andra.

Men med läsningen gick det ej så bra. Anatomien var hennes fasa, och rörelseläran förklarade hon sig på inga villkor kunna få i sitt huvud. Ofta kom hon halft förtviflad upp till mig om kvällarna och beklagade sig öfver lexorna.

»Voj, voj! Inte hade jag gett mig in i

det, om jag vetat, att det var så mycket att läsa,» jämrade hon sig. »Pappa skulle veta, hur jag får knoga, det är knappt jag hinner skriva till honom ibland, men han får nöja sig med hvad han får.»

Det var nog inte så litet han fick, att döma af de tjocka bref hon litet emellan skickade af. När hon själf fick bref, alltid en, ofta två gånger i veckan, såg hon så strålande ut, att det var en riktig fröjd att se på henne. Då hade hon så mycket att berättat om hvad hennes far skrivit, ibland läste hon upp för mig långa stycken ur hans bref. Det var ett behof för henne att meddela sig, ensam kunde hon inte bära sin glädje.

»Hör du! Vet du!» Det var en oafbruten ström af förtroenden jag fick, och hon begärde så litet tillbaka och var så tacksam, för att jag hörde på henne. »Hade jag inte dig, skulle jag förgås af längtan,» brukade hon säga. »Ser du, jag har aldrig haft någon vän förut, pappa har varit mitt allt. Du kan inte fatta, hur mycket jag håller af honom, för det kan inte sägas med ord, men jag måste tala om honom ibland, jag kan inte hjälpa det. Och att du inte skrattar åt mig för det och inte ledsnar på att höra om honom, det är jag så tacksam för. Jag har nog märkt, att andra flickor tycka, att jag är dum och barnslig, därför har jag alltid svårt att sluta mig till någon, men du förstår mig, det känner jag.»

Snart kände jag så väl till hennes hem, som låg så vackert uppe vid den susande furuskogen. Elfven hvars vattenfall dref bruket, där fadren var disponent, flöt med sitt silfverklara vatten mellan ängar och gården

och mynnade ut i den stora sjön, på hvars bortersta strand den närmaste staden var belägen. Om sommaren kom ångbåten ett par gånger i veckan, om vintern låg elfven frusen, då åkte man skridsko på dess blanka yta.

I Sigrids barndom var sågbruket litet och obetydligt, men hennes far hads arbetat upp affären. Nu var det ett bolag, som rådde om den, arbetarnes antal var tiodubbladt, ägorna betydligt utvidgade och hela trakten hade fått ett annat utseende. Boningshuset, — det lilla gråa tvåvåningshuset, där Sigrid föddes en smällkall julafton och hennes mor dog, utan att ha fått skänka den lilla en blick — var nu ombyggt i engelsk villastil och en präktig trädgård planterad däromkring. — Det var när pappa gifte om sig — berättade Sigrid — som vi fingo allting så fint, ty min styfmoder är från hufvudstaden, och hon var van att ha bekvämt och vackert omkring sig. I stället för min gamla dadda, som skött om mig, sedan jag föddes, fick jag en fransysk bonne, och när jag blef äldre, fick jag en guvernant, som läste med mig och prestens flickor.

(Forts.)

Innehållsförteckning.

Märta Eketrä; af L. S. (Med porträtt.) — Vid milstenen; af E. N. Söderberg. — Valuta bekomen; af Maria Nyström. — Huru man förlofar sig; några betraktelser för Idun; af Helena Nyblom. (Forts.) — Lefnadsveit. — Priståffan mellan kvinnliga handarbeten. — Fullt förtroende; för Idun af Sigrid Elmblad (Toivo). — Fru Hjulmans klagovisa; af Snorre. — Ur mitt lif i Kina; ett minne af en svenska nedskrifvet för Idun. — Ur notisboken. — Teater och musik. — Lilla finskan; skiss för Idun af Gerda Meyerson. — Tidsfördrif.

Tidsfördrif.

Redigeras af Sophie Linge.

Bidrag mottagas med tacksamhet.

Logogryf.

Vi hafva ständigt en skönhetsträngtan
Uti vårt bröst. Det är andens längtan,
Som, aldrig mättad, ej går till ro;
Den drar oss ut mot de yttre tingen,
Men ock, som engel, den lyfter vingen
Och bygger högt för vårt hopp en bro.
Man stöts tillbaka af hvad vi kalla
För fult och formlöst, det veta alla,
Af allt som saknar den harmoni,
Som dessförutan ej skönt kan bli.
Ett slag af skönhet kan ändå gifvas,
Hvars tjuvningsgåfva ej får tillskrifvas
Hvad man plär nämna med ordet form;
En art af skönhet, men ej dess norm.
Den reflekterad väl kunde nämnas,
Och om en profitbit nu här dig lämnas
På hvad jag menar, blir felet mitt —
Om du ej fattar — och icke ditt.

I djupa skogen, bland snår och granar,
Där spår af vatten man icke anar,
Du finner plötsligt, midt i din stig,
En liten tjärn, som förbryllar dig.
I skuggan ligger dess mörka yta,
Den inga muntra små vågor bryta,
Och liflöst, dödt, är det rundt därom,
En somnad sjö, dit du obedd kom.
Än en minut. Se, en stråle bryter
Igenom molnen och vattnet byter
Sin mörka färg — det får glans som
gull,
Och tjärnen ligger af glitter full.

När inre renhet får reflekteras
Uti den yta, här presenteras,
Fast fågning saknas förut däri,
Så kan för stunden dock skön den bli.

I mulna dagar kan värme stråla
Dig där till mötes — i glädjens måla
Med skära rosor och fylla i,
Hvad som där saknas af harmoni.
Ibland den synes med runor präntad;
En fond af vishet kan då förräntad
Där ligga gömd, lik en samlad skatt,
Inunder ytan, ej längre glatt.
Min bild är suddig, men färgen torkat
Uppå paletten, och jag ej orkat
I sommarvärmen den hjälpa opp,
Men lefver dock i det glada hopp,
Att om du penseln nu själf får föra,
Du skall med färgrester under göra.

Med tvänne namn vi börja nu,
De äro populära,
Det ena bärs af mängen fru;
Och hennes pojke kära
Det andra namnet lystrar till,
När hon på honom kalla vill.
Ett vapen, som i våra dar
Man nästan slutat föra.
Hvad mängen gång väl tröttsamt var,
Vid festen, för ditt öra.
Hvad kan man kalla den som än
Uti sin dunbädd hvilat,
Fast sol'n står högt på himmelen
Och arbetstiden ilar?
Hvad ger oss i vårt mörker ljus?
Hvad kallas stort komplex af hus?
Försåt för gäddan, där hon går
Helt lugnt och omedveten.
Hvad man med gikten göra får.
Hvad brukar stå på vreten?
En flock af män som värna skall
Vårt land i ofreds dagar.
Hvad du bör hafva i ditt kall.
En blomma, som behagar.
Hvad outhärlig vara är
För kakelfabrikören.
En bild som mångt fartyg bär
Som skeppsgallion i fören.
De, som man vill, det är ju skick,
I tid och otid klandra.
Och hvad man ser, med öppen blick
För deras fel, hos andra.
Den part utaf ett skiftadt arf
Som dig man tillerkände.
På hvad monarken gjort en skarf.

Till renkon nära frände.
Hvad kanske nu publiken är
Vid denna tankeöfning,
Och som dess ynnest är mig kär,
Jag slutar nu dess pröfning.

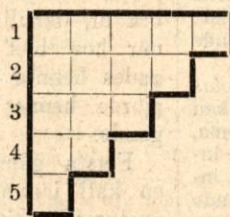
S. L.

Charad.

Mitt första paradt med mitt andra
Af en slags herde ledas plär.
Mitt tredje må man ifrigt klandra,
Om den fullt rättvis icke är.
Och om vår Herre velat ge dig
Utaf mitt hela, njugg ej var,
Ty vet, »ju mer du delar med dig
Blott desto mera har du kvar».

Anna B.

Triangelgåta.

1) Hvad har en härlig doft? 2) Verb
i presens, 3) substantiv, 4) pronomen,
5) bokstaf.

Maj.

Palindrom.

Rättfram finns i alla hus,
Bakfram omkring slott och fästen.

Maj.

Ifyllningsgåta.

De 54 tomma rutorna i nedanstående figur skola ifyllas hvar och en med en bokstaf sålunda, att de 9 vågräta raderna utgöra bekanta ord. Orden

men i annan ordningsföljd, beteckna:
en blomma, ett skjutvapen, en sydfrukt, något som tillhör postväsendet, ett fruntimmersnamn, en ädelsten, rundmålning, en af forntidens filosofer, ett konungarrike i Europa.

	N	A	
	I	R	
	C	T	
	U	A	
	R	G	
	R	L	
	O	R	
	M	A	
	I	A	

Hildegard.

Lösningar.

Logogryfen: Fosterlandskärlek; krans, krona, läka-en, falk, lärka, ärla, änder, knekt, lans, fraser, korall, kälke, lass, sotaren, eken, tall, en, Orsa, Etna, koraler, orkan, lära, Oden, fred, reseedan, Trosa.

Charaden: Taktampa.

Länkgåtan: Fångelsedirektör; få, äng, ge, ängel, sed, di, rek, tö, ö, ör.

Springaregåtan:

Det är solljus i luft, det är blomster på mark,
Det är strålande vår öfverallt,
Och det sorlar och jublar i doftande park,
Där den sista af drivvorna smalt.
Och i hundarnes topp
Stämmas hymnerna opp,
Och uppståndelsens ande står väldig och stark,
Där det nyss var så öde och kallt.

(Fjalar.)

